

Н. С. ПАНЬКІВ (УКРАЇНА, ЛЬВІВ) ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*Національний університет “Львівська політехніка”
29013, вул. Г. Чупринки, 130, Львів, Україна; istr.dept@lpnu.ua*

Of particular relevance to the study of environmental problems in the context of tourism is that it gives one more dimension of the holistic vision of the unity of man, nature and culture; modern globalization, communicative processes of integration and disintegration of culture and society as a whole. Therefore, environmental protection in the world has come to a new level, including financial control measures and market factors, as well as relevant legislative measures.

Взаємопов'язаність екології та туризму є одним із визначальних моментів глобального розвитку туристичної індустрії. З одного боку, транснаціональні корпорації освоюють країни із сприятливою екологічною ситуацією і унікальними природними ресурсами, залучаючи їх до туристичного використання. Це часто призводить до деградації вразливих екосистем і необхідності впроваджувати заходи щодо їх охорони і розвивати альтернативні види туризму, розвиток яких базується на принципах сталості – екологічного, наукового, сільського зеленого, пригосподарського тощо. З іншого – численні техногенні аварії і катастрофи в районах традиційного відпочинку, інтегрованих у світову індустрію туризму, виводять їх із рангу популярних і створюють низку проблем на шляху подальшого розвитку.

У процесі туристської діяльності неминуче відбувається зміна навколишнього середовища. Вплив туризму на навколишнє середовище може бути прямим, непрямим, а також позитивним чи негативним. Позитивний вплив включає: охорону і реставрацію історичних пам'яток, створення національних парків і заповідників, захист берегів і рифів, збереження лісів і тощо. При цьому частина доходів від міжнародного туризму може спрямовуватися на захист навколишнього середовища, розвиток національних парків і заповідників.

Негативний вплив, зокрема, це вплив на якість води в річках, озерах, морях і на якість повітря, зростання викидів шкідливих речовин транспортними засобами, самовільне розміщення тимчасових баз відпочинку, забруднення відходами навколишнього середовища. Такі види туристичного відпочинку, як полювання, риболовля, збирання рослин, завдають значної шкоди живій природі і призводять до зменшення чисельності або навіть до повного зникнення фауни та флори певних територій та ін.

Дбайливе ставлення до природи є одним з основних елементів розвитку туризму в Світі. Дослідження показали, що завдяки застосуванню нових екологічних методів роботи (наприклад, сонячний підігрів води) і невеликим інвестиціям в готелях і ресторанах можна скоротити споживання електроенергії на 10-25%, а споживання води на 30%.

Відповідно до методики екологічного менеджменту підприємства при наданні туристських послуг повинні включати питання екології у всі сфери своєї діяльності – від планування і закупівель продовольства і інвентаря до рішення повсякденних практичних питань.

Система екологічного менеджменту туристичного підприємства включає: – ділову концепцію екологічного менеджменту; – екологічну політику підприємства й завдання захисту навколишнього середовища; – склад екологічно чистого турпродукту; – політику закупівель продовольства, інвентарю та співробітництва в справі захисту навколишнього середовища.

Це сприятиме збереженню туристичний ресурс територій і запобігатиме зниженню її туристичної привабливості. З цією метою було створено *стратегію сталого міжнародного туризму*, метою якої є досягнення першочергових цілей, а саме: – збереження природно-рекреаційних ресурсів; – проведення маркетингової діяльності з метою просування туристичного продукту на світовий туристичний ринок; – поєднання туризму з іншими галузями економіки.

Світова спільнота, усвідомлюючи можливі негативні наслідки туризму, юридично закріпила принципи, які б дозволяли запобігати негативному впливу на культурну та природну спадщину. Основними шляхами розробки цієї проблематики стали підходи під гаслами «*екологізації туризму*» з одного боку і «*оптимізації впливу туризму на довкілля*» – з іншого.